

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravnih stvari, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 26. marca. [Izv. dop.]

Državni zbor stoji pred najsitnejšim vprašanjem, kar jih je imel razpravljati v poslednjih letih, to je, uravnanje zemljiščnega davka. Leta 1869 je državni zbor sklenil postaviti, da se ima gruntni davek na novo urediti; tačas se je mislilo, da po urejenju bode iz gruntnega davka namesto 37 milijonov saj kacij 40 priteklo v državno kaso. Delo urejenja se je prav počasi vršilo, stalo je 26 milijonov goldinarjev, in zdaj, ko je delo gotovo, se kaže, da celi znesek gruntnega davka ne bode višji od dozdanjega, ker so nekatere dežele, zlasti Češka, bile preobložene, da se jim mora davek znižati, v drugih pa se tudi ne dá veliko povišati. Kjer pa se bode povišal, namreč na Nižje- in Zgornje-Avstrijskem in Štajerskem, tam se po pravici branijo tacemu preobloženju.

Celi teden se je vršila debata v državnem zboru, oglašali so se poslanci iz dežel, ki bodo imele višji davek, njim nasproti oni, katerih dežele ne bodo povišane v davku. Prvi trdijo, da se jim krivica godi, če bodo morali več davka plačevati, drugi odgovarjajo, da so še zmirom preobloženi, z eno besedo, zadovoljen nij nikdo, kajti plačevati davke je sicer treba, a rad tega nihče ne stori.

Včeraj je prišlo do glasovanja. Vlada zahteva, da se na 15 let ustanovi celi znesek gruntnega davka s 37 $\frac{1}{2}$ milijonov goldinarjev. Temu nasproti je slovenski poslanec g. baron Gödel nasvetoval, da naj bi celi znesek le 36 milijonov znašal in se onih 1 $\frac{1}{2}$ milijona odpisalo pri deželah, ki bodo višji davek imele. Ta nasvet so podpirali vsi štajerski poslanci, se ve da tudi gg. dr. Vošnjak in Herman, a za vsem je za njega glasovalo le kacij 50 poslancev, 270 pa proti. Tedaj je padel in večina zbornice, to je 230 poslancev proti 94, je sklenila, da se za podlago posvetovanja vzame vladni predlog.

Specijalna debata bo spet več dnij prihodnjega tedna napolnila, pa nij dvomiti, da se cela postava sprejme.

Potem je ministerstvo Taaffe dognalo v tej sesiji do sklepa drugo imenitno davkarsko vprašanje ter s tem osvedočilo svetu svoj trdni obstanek.

Po gruntnem davku pride na vrsto državni proračun. A prej bode še g. Obreza utemeljil svoj predlog o borznem davku.

G. minister Pražak bode baje kmalu odgovoril na slovenske interpelacije.

Železniško vprašanje v Srbiji.

Δ. Po poročilih iz Belgrada vladalo je te dni in uže dalje časa po vsej Srbiji veliko

razburjenje zaradi zidanja srbske železnice. Ker namreč srbska država nema sama toliko denarja niti ne dobi lahko kredita, da bi mogla zidati železnico na svoje državne stroške, mora dati koncesijo za zidanje kakej družbi tujih kapitalistov, kateri si, to se razumeje, zopet od srbske države na mnogo let naprej dajo garancije svojemu kapitalu ugodne. Vsak, kdor kapitala išče, mora obljubiti dobrih obrestij in mora se udati tujemu vplivu več ali manj. —

Srbska vlada je sklenila tako pogodbo za zidanje železnice z ono francosko družbo (société générale), katerej stoji nekdanji generalni vodja naše južne železnice Bontoux na čelu, in ki je v Avstriji ustanovilo „länderbanko.“ To pogodbo z Bontouxem pa je morala, predno veljavna postane, potrditi še srbska narodna skupščina. Ker je bilo poleg te francoske Bontouxove družbe tudi še drugih konkurentov, Angležev, Rusov in Nemcev, zato so ti javno mnenje v Srbiji podpihovali na vse kriplje, da narodna skupščina ne bi bila pogodbe potrdila, da bi javni pritisk v tem smislu deloval. V tem smislu se je agitiralo, da je „Bontouvjev novac jezuitski“, da je avstrijski, da so srbski ministri podkupljeni, i. t. d. še dosti nelepkih stvari, ali neumnih.

Kljubu vsem tem agitacijam je zadnje dni srbska narodna skupščina pogodbo z Bontouxom z nepričakovano veliko večino 57 glasov potrdila in železnico bode zidalo imenovano francosko društvo, ki ima tudi v Avstriji v novjšem času svoje zveze in svoj vpliv. Mogoče je, da so pogoji zidanja srbske železnice res trdi za Srbijo, ali srbska vlada je svojim poslancem dokazala, da so druge družbe ponujale še slabše uvete. Če nij hotela Srbija še dalje biti brez železnice, t. j. brez zveze za izvoz svojih pridelkov in brez glavnega pogoja za razcvet kake svoje industrije, morala je sprejeti to ponudbo. Česar se rodoljubni Srbi pri tem najbolj bojé, to nij prav za prav materialno breme, nego oni se bojé, da bi — Avstrija-Magjarija ne dobila po tej železnici prevelik političen vpliv. Ta strah je povsem opravičen, če se pomisli, kako sovražno se je dozda obnašala zlasti ohola Magjarija proti Srbiji. Ali upajmo, da tu bojažen Srbov za bodočnost in v tem železničnem pitanju ne velja. Kajti ne le, da rečena francoska družba nikakor nij in ne bode hotela na magjarsko-Avstrijo tako vezana biti, da bi jej s svojim denarjem vpliv pokrivala, tudi Avstrija bode v bodoče — če bode Slovanom prijazna — brez škode vplivala na orijent. Če pa Slovanom prijazna ne bode, potem pa itak sploh nič dolgo vplivala ne bode nikomur.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. marca.

Državni zbor je soboto dovršil glavno debato o zemljiškem davku ter sklenil z veličansko večino 136 glasov preiti v specijalno debato. V telegramu z Dunaja (kateri je pa žalibog nam soboto tako kasno došel, da je mogel sprejet biti samo v jeden del izdanja našega lista) smo uže poročali, da je glasovalo za prehod v specijalno debato 230 poslancev, a zoper samo 94. Takoj ob početku seje je govoril finančni minister dr. Dunajevski. Odbijal je napade levičarjev nanj, na vlado in osrednjo zemljiško komisijo, ki je izšla iz zemljiškega zakona l. 1869 in katere članovi so bili voljeni iz obeh zbornic. Uže tačas, ko so bili ti članje izbrani, so sami ustavoverci priznavali, da so to spoštovani in pravični možje; zdaj pa se jim očita, da so se podvrgli vplivu vlade. Kako ničev je to očitje, razvida se uže iz tega, ker ob enem ustavoverci obdolžujejo vlado, da je osrednjo komisijo prepustila popolnem samej sebi. Na tak način ustavoverci sumničijo sami svojo prejšnjo večino. Ako je pa prejšnji vodja finančnega ministerstva preveč malomarno smatral reformo zemljiškega davka, o tem ne more biti obgovoren zdanji finančni minister. Strele, katere je finančni minister spuščal v nekatere levičarje, n. pr. Rechbauerja, Carnerija, so dobro običale, kamer so priletele. Dr. Dunajevski je pa levičarjem vzel tudi vse upanje, da bi njih burno postopanje finančnega ministra vrglo. Finančni minister je dejal: „Jaz sicer nijsem prorok, ali izreči smem svojo trdno nadejo, da zdanji finančni minister še ostane neko liko časa na svojem mestu. Morebiti gospodi ne bode všeč, ako bode ta čas dolgo trajal. On bode zbornici predlagal še primernih predlogov, da bode v zakonodajstvu in upravi pokazal, da nij samo minister ad hoc in da nij nobeden v Taaffejevem kabinetu samo minister ad hoc.“ Dunajevskemu so potem, ko je nehal, čestitali vsi ministri in mnogo odličnih poslancev. Za finančnim ministrom je govoril poslanec Dipauli. Splošno pozornost je vzbudilo, ko je dejal, da je prejšnji finančni minister Chertek poslal davkovske uradnike a ne posestnike reklasificirati posamezne dežele. Govorila sta še oba glavna govornika, od desnice g. Henrik Clam, od leve Magg, Magg je napadal finančnega ministra, študentje po galerijah in levičarji pa so hrupno ploskali, tako, da je predsednik dr. Smolka moral zažugati, da bo galerijo ukazal izprazniti, če se ne bode mirno vedla. O tej seji govori tudi prvi članek tega lista.

Bridke solze točijo „ustavoverne“ dunajske novine nad vladino zmago v grunt-nem davku, kajti ta zmaga je razcepila prav do korenin „solidarnost“ „ustavoverne“ stranke. „N. Fr. Pr.“ je pridigovala in nemškimi poslancem s Češkega itd. govorila na srce, naj v interesu „ustavoverne“ stranke glasujejo zoper vlado, če je prav po zemljiškem zakonu njihovim volilcem gruntni davek znižan. Pa je vendar nijso slišali, — zato je razklana in raztepena ustavoverna stranka in prav tako se ž njo godi, kakor o svojem času pri glasovanju o vojaškem zakonu. „N. Fr. Pr.“ zato tem

nemškimi poslancem očita, da so malomestni politiki.

Vnanje države.

Peterburgski uradni list objavlja carjev manifest od 26. t. m. glede vladarstva. Manifest določuje, da, ako bi car umrl, predno je cesarjevič polnoleten, nastopi vladarstvo veliki knez Vladimir. Ako umre cesarjevič, predno je polnoleten, potem ostane veliki knez Vladimir vladar dotlej, da je carjev drugi sin polnoleten. Carinja ima postavno jerobstvo nad vsemi otroci.

Truplo ranjkega carja se je včeraj popoldne položilo v rako. Častna straža bode ob raki dotlej stražila, da se zapečati. Carska znamenja so se prepeljala zopet v zimno palačo, jeden del pa se odpošlje zopet v Moskvo.

Bismarkov organ „Nordd. Allg. Ztg.“ je objavil nedavno članek, ki je toliko predrzen kakor zloben. **Poljakom** očita, da so v zvezi z nihilisti, da so od narave uže nagneni k zarotam in da imajo jako izučen čut za organizovanje zarot. Na tako nesramna napadanja poljski listi gotovo ne bodo molčali. Ali vpraša se, kaj hoče Bismark z njimi doseči? Znano in gotovo je, da car Aleksander III. zagovarja spravo mej Rusi in Poljaki. Nemčiji pa bi bilo na poti tako sporazumljenje, zato, ker se sama ponuja Rusom in ako bi se oba bratska rodova na Ruskem sprijaznila, potem je prijateljstvo mej Rusijo in Nemčijo nemogoče, kajti kar se godi s Poljaki na Poznan-skem, to je morda v interesu Nemčiji, nikakor pa ne Rusiji, ki bi dala svojim Poljakom vse državljanske pravice.

V **rumunski** zbornici je predlagal 26. t. m. general Lecca, naj se knezu rumunskemu podeli naslov kralja. Vsi govorniki so zagovarjali ta predlog. Zbornični predsednik je dejal, da je srečen, da še živi in vidi, kako se izvršuje zlati sanj Rumuncev. Boeresco je kot vnanji minister izjavil, da pri evropskih vlastih ne bode nobenih ovir, ako se Rumunija imenuje za kraljevino. Dotični načrt zakona se je sprejel soglasno. Zbornični predsednik je naznanil izid glasovanja s temi besedami: Zbornica povzdigne Rumunijo v kraljevino, živio nj. veličanstvo kralj Karel I. Tudi senat je načrt dotičnega zakona sprejel soglasno. Zvečer so šli senatorji in poslanci k novemu kralju ter mu naznanili sklep obeh zbornic.

Angleška spodnja zbornica je 25. t. m. odobrila s 336 glasom proti 216 Gladstonovo politiko glede Afganistana in s tem tudi to, da Angleži pusté Kandahar.

Dne 25. t. m. so se razšli **boerci** na svoja domovja. Predsednik Oranjske republike, Brand, pozdravil je sklep miru mej boerci in Angleži kot najblažji čin v zgodovini angleškega naroda. Najodličnejši angleški časopisi Transvaalski pozdravljajo mir ter dostavljajo, da to, kar je angleška vlada zdaj storila, morala bi bila storiti uže takoj ob svojem nastopu.

Dopisi.

Iz Ptuja 23. marca. [Izv. dop.] Preiskavo zoper narodne sodnike pri ptujske sodniji je pouzročila nesramna denunciacija nekega tukajšnjega uplivnega vedno prijaznega moža, kateri je 48. leta mej dijaki špijoniral, — in nekega priklateža, katerega se ljudje celo v gostilnicah izogibljejo, kakor da bi bil gobov, in ga gostilničari prosijo, naj izostane, ker drugače se mu gosti izneverijo. Imena teh poštenjakov bode svet malo briga, tukaj s prstmi na nje kažemo. Za denes dovelj.

Iz kamniškega okraja 26. marca. [Izv. dop.] Čudne so pač razmere na Slovenskem — zlasti na šolskem polji. Človek, kateri bi sodil o naših šolskih razmerah iz nemških političnih listov, utegnil bi misliti, da so naše narodne šole vse slovenske, da naše gosposke ravnaajo sè slovenskimi učitelji tako pravično, kakor na Nemškem z nemškimi. Ali v istini je vse drugače! Po šolah vlada večinoma „nemščina“! Učitelji se ravnaajo brez

izjeme po tistih ukazih, kateri so bili takrat dani, ko je veljalo gaslo vseh „afterpedagogov“: riba Fisch, miza Tisch itd. Sicer pa učiteljem tega nij zameriti; ravnati se morajo pač po ukazih, kateri še obstojé. Ali, kar moramo Slovenci z vso pravico zahtevati, je to, da se vsaj v ljudske šoli naš slovenski jezik kultivira. Ljubljana šteje več kot tri četrtine Slovencev in le jedno slabo četrtino „Nemcev“! A vendar imajo vse ljubljanske ljudske šole bolj nemški, kakor slovenski značaj. Skoraj na pol nemške so pa tudi vse tri in štiri razrednice po Slovenskem. Učitelji tega ne morejo in ne smejo predrugačiti; kajti so pod nadzorstvom takih ljudij, ki so najpredrzejši sovražniki Slovenstva. V prvi vrsti je pod Pirkerjevim pokroviteljstvom stoječi Sima. Le pogledjte ga, kako brca v svojej „Schulzeitung“; kako se zaganja v naše slovenske poslance, ki iz same ljubezni do slovenskega naroda sedanjó vlado podpirajo! Ta listič je najbrže podpiran od nemškega „Schulvereina“; drugače si ne moremo razlagati, kako ga more Sima pošiljati takim učiteljem, ki po več let naročnine ne plačajo. Znani so slučaji, da list se učiteljem še potem uriva, če ga kdo nazaj pošlje. Radovedni smo, kdaj bode teh komedij na Kranjskem konec; kdaj bo nehala biti jedino veljavna beseda Pirkerjev, Simovcev, Linhartov et tutti quanti — ki se upajo še vedno delovati ne samo zoper poštene voditelje Slovencev, ampak sploh zoper vse interese slovenskega šolstva in zoper dobre namene sedanje večine državnega zbora in vlade.

Iz Postojne 24. marca. [Izv. dop.] O svojem času sem vam bil poročal, da se je pri nas osnovalo ognjegasno društvo. Dotične začasne volitve vodil je naš Ciceron sam, nadejaje se, da je izvestno voljen načelnikom, češ, tako imam potem marsikoga v pesteh za eventualne slučaje, komur sedaj še ne morem do zoba. Toda kljub strastnej agitaciji njegovih prozelitov bila so to le pia desideria; nijso se mu uresničile goreče želje. Narodnjaki odbrali so si za to častno mesto g. Vičiča, o katerem je šel le jeden glas: naš je! Denes pa smo sprevideli, da smo se ljuto prevarili! Mož se je prelevil čez noč v Nemca. — Nemška naša klika ukrenila je namreč, na čelu jej g. Vičič, da so vsa znamenja in odlike pri društvu nemške! Narodnjaci smo se, se ve da, odločno protivili temu. Isto tako zahtevali smo, da je poselni, občevalni jezik slovenski, toda tudi tu se upre načelnik Vičič! Napovedana bila je prošlo nedeljo prva vaja, in ob enem delile so se ravno došle čepke, pasovi in druge take stvari. Občna radost! A pred vajo zahteva načelnik g. Vičič odločno, da poveljniki posameznim četam velevaljo nemški.

Takej samovolji pak se odločno uprò narodnjaci, v prvi vrsti trije bratje Lavrenčiči, rekoč, da preje odložé svoje častne stopinje, ter izstopijo iz društva, nego bi v tem slučaju upognili glavo. In ko se novopečeni tevton Vičič le dere in protivi, odloži istinito omenjena trojica svojo opravo ter napove svoj izstop. Čast tem gospodom! — In veliko je bilo veselje v nemškem Izraelu! G. Vičič pa se je o izstopivših bratih izrazil: Zdaj je uže dobro, da so le Lavrenčičevi zunaj. Drugi bodo uže upognili se, ter prikimali, ti pa so bili energični!

Znamenito pa je to, da je g. Vičič hipoma uskočil v nasprotni tabor. Od kodi to, ko je mož bil do zadnjega naroden? Vsaj je celo podpredsednik čitalnici! Zakaj očito zdaj izjavlja, da je o ljudskem popisovanji zapisal:

„umgangssprache deutsch“? Zakaj pravi, da bode onemu, ki ga bode nazivljaj Slovencem, pljunil v zobe? Zakaj trdi naenkrat, da je le v nemškem jeziku jedino moč izraziti se? Ich kenne dich, Spiegelberg! Zato, ker so blizu občinske volitve! ter bi rad splezal na županski stol, a dobro ve, da ga nikakor nehte kandidirati narodna stranka. S tem hoče se prikupiti le našim nasprotnikom, da bi ga volili ti! Mi jim čestitamo! Ker se možanec javno izraža: Was, slovenische sprache! Nur in der deutschen allein kann man sich ordentlich ausdrücken; dem slovenischen mangelt es an allen formen! — zavriniti ga moramo, da slepec ne more soditi o barvah. Kje je hipoma mož dobil takovo učenost? Bog ve, mi ne!

Iz Gornjega grada 24. marca [Izv. dop.] Vedno moramo čuti pritožbe, da se naše najsvetejše pravice od strani c. k. uradov grdo in zaničevalno teptajo. Dokazov temu imamo dovolj, lahko jih črno na belem na kopice nabereimo ter dokažemo na merodajnem mestu neznosne nam krivice. — Ali se nam tako hote izvrševati obljube, ki se glase iz prestolnice: „storite mej narodi mir, dajte vsakemu svojo pravico“!

Slovenci kot zvesti avstrijski državljani kličemo: dajte carju kar je carjevega in narodu, kar je narodovega.

Odločno torej terjamo in bodemo vstrajno terjali, da se našemu jeziku v naših šolah in c. k. uradih da njegova pravica in veljava!

Potrpežljivost naša dospela je uže do vrhunca in odločno zahtevamo, da se naše opravičene terjatve glede ravnopravnosti brez odloga začno izpolnovati. Sè Slovenci se dosedaj ravno tako ravna, kakor sè služabnikom, ki prosi zasluženega kruha, a namesto tega da se mu kamen.

V naše šole in naše c. k. urade naj se nastavijo naši sinovi zmožni slovenskega našega jezika, a Nemci naj grede mej Nemce!

Razume se, da je po vsem gornjegraškem okraji in posebno tudi v našem trgu zavladata splošna nevolja o imenovanji gosp. Jož. pl. Mulleya, tukajšnjim pristavom, ki je nezmožen slovenskega jezika v našem čisto slovenskem okraji, tako da je za svoj posel celo nesposoben.

Poleg tega je pa še imenovani g. zarad znanega nam svojega početja v cerkvi sv. Jožefa pri Celji na jako slabem glasu! Mi torej odločno proti takemu človeku protestujemo, naj le gre mej enakomisleče Nemce! Naše gg. državne poslance pa uljudno in nujno prosimo, naj pri ministerstvu nam krepko pomagajo, ga tje v deveto deželo poslati!

Z Rečice 26. marca. [Izv. dop.] Uže več dopisov v „Slovenskem Narodu“ in „Slovenskem Gospodarji“ je odločno protestovalo proti nastavljenju gospoda Mulleya kot sodnijskega adjunkta v Gornjigrad.

Mi pa opozorujemo v prvi vrsti gornjegradski okrajni zastop, naj se v prihodnjaji seji energično oglasi proti imenovanju tacihi ljudij, kateri slovenskega jezika nijso popolnem zmožni. Pa tudi verski čut našega ljudstva žali to imenovanje, ker znana dogodba v cerkvi sv. Jožefa v Celji je še tukaj v živem spominu. Nikdo ne more imeti zaupanja in spoštovanja do moža, ki se je tako (da ne rečemo več) nesposobno v hiši božje obnašal. To nam je res udarec v obraz. Kaj se je vendar naše mirno ljudstvo pregrešilo, da nas s tacimi ljudmi kaznujejo? Sploh se pa pri nastavljanji uradnikov za gornjegradsko sodnijo prav po mačehovsko na naše želje ozir

jemlje. Vsako leto imamo skoraj družega okrajnega sodnika in večidel se vsak še le tu slovensčini uči!

Gospodje kompetirajo menda le toliko za Gornjigrad, da avanzirajo, potlej pa hitro drugam prosijo. Nekoliko je uže res zelo osamljena in dolgočasna lega gornjegradska trga tega kriva.

Končno prosimo še čestite gospode državne poslance, da naj ne pozabijo vedno odločnih narodnih prebivalcev gornjegradskega okraja, ter da naj za obranitev takih nas zelo žalečih činov potrebne korake storijo.

Od Drave 21. marca. [Izv. dop.] Nemški časniki, zastopajoči načela manjšine državne zbornice, hudujejo se dan za dnem nad tem, češ, da se državni zbor peča z nepotrebnimi in nenujnimi rečmi, in da obravnave prepočasi teko.

Prvo očitjanje zdi se nam neopravičeno.

Ker se je reforma naših dač enkrat v roke vzela, želimo tudi mi, da se po naših nasprotnikih začeto delo konča.

Kajti dosedanje priprave so požrle ogromne svote; posestnikom zemljišč in hiš gotove so večje naklade, nego so bile dosedaj.

Toda, mi tudi pričakujemo, da bodo zemljišča in hiše vseh dežel primerno obdane, in da se posestniki premakljivega blaga v bodoče ne bodo smeli in mogli spolnjevanju onih državljanskih dolžnostij odtegovati, katere uže od nekdanjih težijo posestnike nepremakljivega imetja.

Enake pravice, enake dolžnosti! Čim prej pride to pravilo v našej državi do veljave, tem bolje bode za državo.

Drugo očitjanje nij popolnoma neopravičeno.

Mi uže jako težko pričakujemo, da se loti državni zbor tudi drugih predmetov.

Reformiranje dač samo na sebi ne bode v nobeni državi utemeljilo blagostanja. K temu treba je nekaj več; treba je državljanom odkriti nove vire, množice njih dohodke, treba pa je tudi stare ohraniti, da ne usahnejo zbog človeške hudobnosti in zaslepljenosti. — Dandenes so javne dražbe posestev kaj navadne!

Navadno je bilo dosihmal tudi, da so lastniki taka posestva, katerim je osoda javne dražbe pretela, zanemarjali, da niso njiv in vinogradov obdelovali, in da so gozde posekovali. —

Ali sedaj so v tem obziru postale stvari še mnogo, mnogo slabši.

V dokaz temu naj povem sledeče:

Pred kratkim imelo bi se ceniti malo posestvo v Ptujem sodnijskem okraju. Hiša, hlevi in drugi prostori — vse je bilo v dobrem stanu. Blizu hiše bil je sadovnik imajoč jako lepa drevesa, in gozd z debelimi hrasti.

V teku enega samega dne bila je hiša s hlevi in drugimi prostori vred do tal podrti, — še ognjišče, na katerem so predvečer kruh pekli, nij ostalo! —

Debeli hrasti in drugo drevje se je posekalo in deloma odpeljalo, deloma samo na sosednja posestva spravilo.

Kaj enakega še do današnjega dne nismo videli in doživeli.

Res je, da so eksekuti prejšnjih časov gozde sekali in pustošili, da so od hiš prodavali vse, kar se je dalo ločiti; a dobrih hiš niso podirali, vinogradov in sadonosnikov niso pustošili. Tudi jim nij prišlo v pamet, da bi celó zemljo raz njiv prodavali, kar se v novejšem času godi!

Uže prej so bili upniki varstva potrebni, sedaj pa so ga še bolj! preje so iskali zastoj

pri sodnijah pomoči in zahtevali od advokatov „verbote“, sedaj pa glasno vpijejo po pomoči in pretijo, da si bodo sami s silo pomagali, ako jim država neče in ne more pomagati.

Vsi upniki si niso izposojenih denarjev po goljufiji dobili, je takih, kateri so si izposojene groše s krvavimi žulji in z delom zaslužili!

Ti zadnji tedaj tudi najbolj živo čutijo krivico, pouzročeno jim po dolžnikih s tem, da se smejo dolžnikova posestva pred javno prodajo opustošiti in ob vso veljavo spraviti; kajti na dan prodaje dobi se za taka posestva komaj toliko, kolikor znese stara dača in dražbeni stroški.

Vsi drugi morajo prazni odriniti. Ali nij to žalostna prikazen?

Ali državni zbor nij prepričan, da je tu silno potrebno po moči? Kdo se bode upal izposojevati denarje, ako sme dolžnik brez vsake kazni plačilo nemogoče storiti.

Ali narodni zastopniki ne sprevidijo, da tudi reelni posestniki škodo trpijo, ker se jim kredit odteguje?

Ali nij ravno to pomanjkanje kredita krivo, da dobivajo najhujši oderuhi naše posestnike čim dalje tem bolj v svoje železne pesti? Hranilnice in drugi enaki zavodi dajejo le malo posojila na posestva.

Deluje se tedaj z menjicami in kratkotrajajočim kreditom, katerega naši posestniki ne morejo prenašati in kateri je jim pogubonosni.

Tu mora država vsaj indirektno pomagati, ako sedaj ne more še direktno.

Zatorej prosimo slovenske poslance, da se ozirajo na naše potrebe ter jih naglašajo tudi v državnem zboru ob pravem času in z vso odločnostjo.

Domače stvari.

— (Nj. veličanstvo cesar) je daroval stradajočim okraja ilirsko-bistriškega, potem prebivalcem v Št. Rupertu in Kresnicah 1500 gld.

— (Justično ministerstvo in slovenski jezik) Gospod dr. Serbec, advokat v Celji se je pritožil na justično ministerstvo, da mu je celjska sodnija odbila vloge samo zavoljo tega, ker so bile pisane slovensko. Prosil je pomoči po administrativnem poti. A dobil je sledeči odgovor: „Z. 3498. An Sr. Wolgeb. Herrn dr. Serbec Advokat in Cilli. Die in ./ und 1/2 beigeschlossenen Eingaben werden Ihnen mit dem Bedeuten übersendet, dass insoferne Sie um Abhilfe gegen die vorgelegten gerichtlichen Bescheide bitten, das Justizministerium nach seinem Wirkungskreise nicht in der Lage ist, diesfalls mit einer Verfügung vorzugehen. Wovon Sie zu Folge Erlasses des hohen k. k. Justizministeriums dto. 12. März 1881 Zl. 3858 intimirt mit dem Erlasse des hochlöblichen k. k. Oberlandesgerichtes Graz dto. 16. März 1881 Zl. 3629 verständigt werden. K. k. st. dlg. Bez. Gericht Cilli am 23. März 1881. Stuhetz m. p. — Komentara pač nij treba! —

— („Untersteirische Post“) novi časnik v avtonomističnem smislu, bode začel prihodnji mesec v Mariboru izhajati. Prvi list izide na cvetno nedeljo, potem pa po dvakrat na teden. Naročnina mu znaša po 50 kr. na mesec. Tiska se v tiskarni g. Leona. Ker nam je res treba nemškega lista, da odkriva in brani resnico proti zvijačam in neresnicam štajerskih nemških listov: „Tagespošte“ „Cillier-“ in „Marburger-Zeitung“ pozdravljamo to podvzetje z velikim veseljem in želimo, da si list prijateljev in naročnikov ne pridobi samo

po Štajerskem, ampak tudi po Kranjskem in Koroškem. Te dni objavimo obširnejše vabilo na naročbo.

— (Tribüne.) Svoje čitatelje opozorujemo na časopis „Tribüne“, prvi avtonomistiški, dvakrat na dan na Dunaji izhajajoči politični list. „Tribüne“ krepko zastopa slovanske zahteve, ter je uže tudi za nas Slovence dostikrat povzdignila svoj glas. Naj je torej vsem Slovcem toplo priporočena!

Razne vesti.

* (Vzidan in živ pečen.) V papirnej fabriki v Plznu se je dogodila oni teden strašna nesreča. Več delovcev je dobilo nalog, da osnažijo peč in kotel za sopuh. Truden od tega dela, vleže se 19 let stari delovec Kazander v kanal pod pečjo in ondi zaspi. Nobeden nij vedel, da je kdo v tem kanalu. Delovci pridejo in zazidajo luknjo v kanal. Kuririver pride, ko je bilo to delo završeno, in zakuri v peč. Koliko je vzidani trpel, ne more se misliti. Ubegniti in rešiti se nij mogel. V fabriki so Kazandra pogrešili in spomnili se na kanal, a prekasno. Ko so kanal odprli, našli so Kazandra notri popolnem spečenega.

— (Umor z dinamitom.) V Kis-Tarjanu je živel Pavel Vig v vednem prepiru s svojo ženo, katera ga nij marala in je bila najraje vkup s svojim ljubim. Dne 21. t. m. po noči pa ljudi prebudi grom, ki je prihajal iz Vigove kočje. Grede gledat ter najdejo Viga mrtvega, posamični njega udje pa so okolo po sobi ležali. Sumi se, da je Vigova žena pod posteljo svojega moža vrgla dinamitovo patrono.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca se prične novo naročevanje na drugo četrtletje. Gg. naročnike prosimo, da naročnino o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slov. Narod“ pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„Slovenski Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemani „ „ 3 „ — „

Opravništvo „Slov. Naroda“.

Tuji.

27. marca:

Pri Slonu: Reich iz Zagreba. — Brandt, Pick, Schulhof z Dunaja. — Stockinger iz Pontafila. — Lichtenberg z Dolenjskega.

Pri štali: Toriser iz Württemberg. — Peng, Gessler z Dunaja.

Loterijske srečke.

Na Dunaji 26. marca: 48, 51, 2, 62, 55.

V Gradci 26. marca: 43, 10, 55, 34, 74.

Cvet zoper trganje,
po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in hite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „Cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven slovenskim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaje samo (72-16) lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

23. marna: Jozefa Kralj, ključničarskega pomočnika žena, 34 let, na Tržaški cesti št. 24, za vodenico. — Jera Abranovič, črevljarjeva žena, 62 let, v v Rožnih ulicah št. 3, za vodenico. — Apolonija Jakopič, gostija, 87 let, v Krakovskih ulicah št. 9, za starostjo. — Jozefa Pivk, delavčeva hči, 5 dni, v Sodarskeji stezi št. 2.

24. marca: Franc Suhadobnik, kotlarski pomočnik, 27 let, na sv. Petra nasipu št. 65, za jetiko. — Gizela Kozina, profesorjeva hči, 5 let, v špitalskih ulicah št. 9, za božjastjo.

Po zborovem sklepu opusti se tretji uradni dan v tednu v **zastavnem uradu**; zato bosta od 1. aprila t. l. naprej samo **vtorek** in **petek** dneva za zastavljevanje in reševanje zastavljenih stvari. Uradne ure ostanejo dozdanje.

Vodstvo zastavnega urada združenega s hranilnico,
(172—1) v Ljubljani, 26. marca 1881.

Ta prilep je privilegiran od Nj. rimsk. kat. velfčanstva. Moč in učinek tega prilepa je posebno ugoden pri globokih in raztrganih ranah vsled uboda ali udara, pri hudih ulesih, neodpravljljivih bezgavkah, pri skelečih izpuhtkih, pri črvu, vnetih in oguljenih prsih, speklinah, kurjih očesih, otiskah, zmrznenih udih, pri toku iz trganja in jednakihi bolečinah.

 Jedna škatljica stane **40 kr. a. v.** Menj, nego dve škatljici se ne pošiljati in staneti s kolekom in pošiljati **1 gld. a. v.**

V Gradeu J. Purgleitner, lekar; Wend. Trukocz y, lekar. V Zagrebu Sigm. Mitlbach. (21—6)

Enotni drž. dolg v bankovcih	75 gld.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	76	40	"
Zlata renta	93	—	"
1860 drž. posojilo	129	60	"
Akcije narodne banke	808	—	"
Kreditne akcije	298	25	"
London	117	20	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	27	"
C. kr. cekini	5	49	"
Državne marke	57	15	"

na prvi avtonomistiški, Slovanom prijazni, dvakrat
na dan na Dunaji izhajajoči političski časopis

Po dolgoletnih naporih in večkratnih poskusih posrečilo se je slednjic na Dunaji ustanoviti veliko, dvakrat na dan izhajajoče glasilo v nemškem jeziku, kateremu je pri zastopanju avtonomistiških idej naloga na sedeži avstrijskega državnega zastopstva delovati za narodno in politično ravnopravnost narodov in boriti se zoper narodna nasilstva.

Dosedanje držanje lista priča o koristi usredotočenega publicističnega zastopstva in ležeče je na naših avtonomističnih strankah in na slovanskih krogih obče, da se osigura to za splošne njih interese velevažno politiško podjetje po moralnem in gmotnem podpiranju in da po kolikor mogoče največem razširjenji tega lista ustvari vezilo za narodno svobodo in za pravne terjatve narodnostij.

Zato vabimo vse avtonomistiške kroge in vse slovansko razumnštvo, da krepko podpira v nemškem jeziku izhajajočo „**Tribüne**“ in da smatra nje razširjenje za splošno korist.

Pogoji za naročbo dvakrat na dan izhajajočega lista so zelo ugodni in tako preračunjeni, da je to glasilo lahko pristopno v najširše kroge.

S pošiljavanjem po pošti v Avstriji in na Ogerskem:
(Jutranji in večerni list.)

Za mesec 1 gld. 60 kr., za četrta leta 4 gld. 50 kr.,
 „ pol leta 9 „ — „ celo leto 18 „ — „
 (Vsak dan dvakratno pošiljanje po pošti stane za
 mesec 40 kr. več.)

Posamezne jutranje številke veljajo	3 kr.
" večerne " "	2 "

(168—2) **Wien, I., Domgasse Nr. 9.**

Išče se spodobna in sposobna

zmožna slovenskega in nemškega jezika, za gostilnico pri „Mesarji“ v **Postojni**, kamor naj se tudi pisma pošiljajo. (164-3)

iz sv. Lenarta v slovenskih goricah v **Celje**
preselil in tamkaj pisarno uže odprl.

171-1)

**podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico
prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.**

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane **žepne ure** so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinjšega **srebrnega niklja**, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. **Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.**

Proti povzetju, ali vpošiljati male svote, katere je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico **zastonj**. Vse ure so natanko repasirane, ter **garantujemo za vsako uro pet let**.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emaliranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane: **preje** **jeden komad gl. 21,** **zdaj samo gl. 7.25.**

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-ur) v teskih giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denar
nega urada, tekoče na 15 rubinih, elektro-
galvanično pozlačene, da jih ne more nobeden
strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti;
fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh
ur stal je prejeden komad gl. 27,
zdaj pa le gl. 13.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastoj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega
zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega
zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl.
zdaj gl. 40.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane,
dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, **preje**
gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

650 komadov **ur z majatnikom** (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te uro stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

VON

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.